

KONFERENCJA Kulickie spotkania

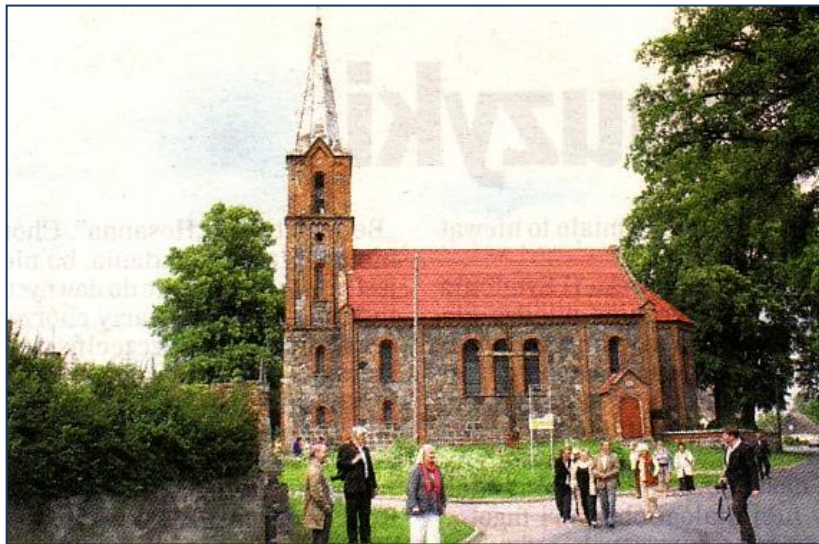
Pomorska architektura

WYBITNE dzieła architektury gotyckiej na Pomorzu Zachodnim, wybitni architekci i konserwatorzy zabytków. Architektura pomorskich zespołów dworskich i zagrody ryglowe to tematy wykładów i dyskusji polsko-niemieckiego seminarium, które odbyło się w podnowogardzkich Kulicach, zorganizowane przez Akademię Europejską kierowaną przez Lisawetę von Zitzewitz.

Zniknęło bezpowrotnie z pomorskiego krajobrazu wiele cennych zabytkowych budowli, całe też zespoły dworskie i wiejskie, dzieła sztuki. Wpłynęło na to wiele czynników: wojny, przemiany gospodarcze następujące na przestrzeni wieków, wreszcie ludzka indolencja i brak zrozumienia. Z tego co pozostało po wybitnych architektach, malarzach, rzeźbiarzach o europejskiej renomie można na pomorskiej ziemi tworzyć szlaki turystyczne. Jest wiele miejsc i budowli tworzonych na przykład pod ogromnym wpływem twórczości Karla F. Schinkla,

o którym na konferencji mówiła dr E. Borsch-Supan, są na Pomorzu ślady po Gottlieb Giese (dr N. Buske) czy Carlu A. Menzlu, którego twórczość architektoniczną przedstawił dr M. Lissok. Niestety, jak dodał, w Greifswaldzie, gdzie żył i pracował Menzel, nie zadbano o stosowne upamiętnienie jego osoby.

Trzeba ratować i zachować cenne zabytki pomorskiej architektury, tak bardzo wzbogacające kulturę i krajobraz tego regionu. Niekiedy jest to sprawa już nie tyle władz centralnych czy lokalnych, lecz samych mieszkańców i właścicieli dawnych budynków dworskich czy chat ryglowych, o których mówili podczas konferencji M. i W. Witkowie. Z takiej chaty może powstać po remoncie architektoniczny koszmerek albo odnowiony z pietyzmem dom pełen klimatów i harmonii. Potrzebne jest tylko zrozumienie pewnych zasad i poszanowanie dla dziedzictwa. (eb)

Die Tagungsteilnehmer an der Kirche in Kulice/Külz, die im 19. Jahrhundert im neogotischen Stil erbaut wurde. Foto: Elżbieta Bruska

TAGUNG Külzer Begegnungen

Pommersche Architektur

Herausragende Werke der gotischen Architektur in Westpommern, herausragende Architekten und Denkmalschützer, die Architektur pommerscher Gutsanlagen und Fachwerkhöfe – das waren die Themen der

Vorträge und Diskussionen bei dem deutsch-polnischen Seminar, das in Kulice/Külz bei Nowogard/Naugard stattfand und von der von Lisaweta von Zitzewitz geleiteten Europäischen Akademie organisiert wurde.

Aus der pommerschen Landschaft sind viele wertvolle historische Bauten unwiderruflich verschwunden, auch ganze Guts- und Dorfanlagen sowie Kunstwerke. Vielerlei Faktoren trugen dazu bei: Kriege, wirtschaftliche Veränderungen im Lauf der Jahrhunderte, schließlich auch menschliche Indolenz und fehlendes Verständnis. Im Pommerland kann man aus dem, was von herausragenden Architekten, Malern und Bildhauern von europäischem Renommee erhalten blieb, Touristenrouten entwickeln. Zum Beispiel gibt es viele Orte und Bauten, die unter dem großen Einfluss von Karl F. Schinkel entstanden, dessen Werk auf der Tagung von E. Borsch-Supan vorgestellt wurde. In Pommern gibt es auch Spuren von Gottlieb Giese (Dr. N. Buske) oder Carl. A. Menzel, über dessen architektonisches Werk Dr. M. Lissok referierte. Wie er hinzufügte, wurde in Greifswald, wo Menzel lebte und arbeitete, das Andenken an seine Person leider nicht entsprechend gepflegt.

Man muss die wertvollen Denkmäler der pommerschen Architektur, die die Kultur und die Landschaft dieser Region so sehr bereichern, retten und erhalten. Manchmal ist das nicht einmal so sehr Sache der zentralen oder lokalen Behörden als vielmehr der Bewohner und Eigentümer der alten Gutsgebäude und Fachwerkhäuser, über die M. und W. Witek auf der Tagung berichteten. Aus einem solchen Haus kann durch die Renovierung ein architektonischer Alptraum entstehen oder ein mit Pietät erneuertes Haus voller Atmosphäre und Harmonie. Nötig ist es nur, bestimmte Prinzipien zu verstehen und das kulturelle Erbe zu respektieren.

(eb)

Ü:Zzz